

Ki tegye meg az első lépést?

Amikor a csend rátelepedik a városra, amikor a munkából hazatér, szemed végigkutatja az otthon megszokott, de mégis mindig valami újat adó képét. Pihen a család és téged megröhan ezen gondolat. A munka és a belőle fakadó tervezgetés. Megállsz alvó gyermeked ágya előtt, elnézed egészséges szuszogását, és gondolatban egyengeted útjait.

— Mérnök lesz, vagy tanító? Mindegy. De nagyobb lesz, mint az apja. — A holnapba nézel, a fiad holnapjába és elmosolyogsz, ha eszedbe jutnak csínytevésed. Ez még nem baj, csak becületes legyen. Igen. Ez a Te legfőbb gondod. Aztán a kezdedbe veszed az asztalon felejtett füzetet, a kövér betűk a kialakuló értelemről beszélnek. Mosolyra derül az arcod, a lecke végére írt 5-ös láttán. — Micsoda szorgalmas gyerek, — símogatód tekinteteddel alvó piros arcát. — Pedig az anyja is dolgozik. — Bizony én sokszor eljártam az időt — valld be csendbe önmagadnak. És mintha Te is iskolába készülnél, önkéntelenül ránézel a kis asztal fölé szegezett órárendre. „Üttörő foglalkozás” — látod az egyik nap végére írva. Nem is gondolsz arra, hogy a „pedig az anyja is dolgozik” és az üttörők foglalkozás között összefüggés van.

Elárulom, nem Várpalotán vagyunk. Mert itt ilyen nincs. Van egy kis sereg, de nincs vezére. A 60 pedagógus között egy sincs, aki vállalná az üttörő vezető tisztséget. Miért? Az üttörő mozgalom talán hazafiatlan? Nem mondhatja senki, hisz az üttörők köztelméi közül az 1. pont így szól: „Az üttörő szereti hazáját, népét, küzd és dolgozik érte”. Vagy talán a várpalotai gyerekek mind elfordultak a mozgalomtól? Nem. Hisz azokban a napokban, amikor a Himnus és a Kossuth nóták hangja mellett az ellenforradalmárok a hatalom felé lopózkodtak,

amikor az óvodától a hadseregig mindenütt „forradalmi bizottságokat” hoztak létre, voltak gyerekek Várpalotán, akik büszkén viselték a tisztesség és becsület jelképét, a vörös nyakkendőt. Vagy talán hazaárulást követtek el azzal, hogy a tanulásban hanyag Machher gyerekek oda vágták, csak akkor állunk veled szóba, ha szorgalmasan tanulsz? És egyikük a szabad idejét áldozta arra, hogy segítsen neki a tanulásban. Megtagadták talán magyarságukat, amikor kis színes előadásokon gúnyolták a magyar-talan beszédet? Hol van az a több mint ezer gyerek, akiket nem olyan régen összefogtak az üttörő őrök és a pajtas családok?

Ezernyi sürgető kérdés és egyetlen sovány válasz. Nincs üttörő helyiség. Nem! Nem ez az igazi ok. Mélyebbek a gyökerek. Az egyesített város lakossága közel 30.000. A 2800 gyerek célirányos neveléséért, sorsáért kiáll az a 2-3 kommunista pedagógus, és azok a szülők, akik érzik a gyermekekért rájuk nehező felelősség súlyát. És lepernekedt előtűnik az október-novemberi napok, hogy megmutassák a bajok egyik okozóját. A mélyen szennyes árja nem kerülte el az iskolát sem. A hazug honfű, a bilincsösörgető, szabadságszólalom köde eltakarta még a jószándékú pedagógusok elől is a kis fatusi házak, a szántó-vető, vagy az olajos gépek mellett dolgozó édesapákat.

Egy öreg pedagógus így mondta nekem: „Nem tudom mit akarthattak, hisz fiatal tanítóink többsége munkás és paraszt gyerek. Aztán „mesélni” kezdett arról a ritka furcsaságról, amikor egy szegény ember gyereke valaha tanító lehetett, mesélt a kinevezésre várásról, a cifra nyomorúságról. És beszélt nekem egy nagy felelősségről, arról, hogy mindannyiunk ügye az iskola, arról, hogy segítők, bátorító szóra várnak a pedagógusok. Arról, hogy fiataljaink közül sokan várják a

KISZ közeledését. És várják a szülőket, a kommunista szülők hívó szavát. Azokét, akik nem rettentek és nem hátráltak meg. Valami bántja őket. Bántja a szégyenérzet, a felszínről nézett jogos bizalmatlanság. Nem elvtelen megbocsátást, hanem kemény, kíméletlen igazságot, de mégis közeledő szót várnak. Várják, hogy a gyermekeikért küzdő szülők szerető atyai szigorúságából jusson nekik is. Várnak...

Várnak a szülők is. Várják, hogy a tanító ne csak akkor kopogjon ajtajukon, ha bukásra áll a gyerek. Várják, hogy annak az iskolának képviselői, — melyben valamikor ők is jártak — legyenek gyakori vendégek a háznál. Régi igazság, hogy a gyermek nevelése és tanítása közös feladat. Tudja ezt szülő és pedagógus egyaránt. És most mégis úgy áll egymással szemben szülő és pedagógus, mint az anya és a betegség után felépült gyermeke. Hívják egymást, ki fog elsőt lépni. Most nem az a fontos. Lépni kell, hogy járassunk.

Érzitek pedagógusok? Rátok vár közel 3000 gyerek, akiket szorgalomra, becsületre, nagy célok elérésére kell tanítani. Várja az iskola a szülő, a gyerek, a Ti munkátok, az üttörő mozgalom támogatását. És ez a támogatás bőven kamatozik. Úgye nincs köztetek olyan, aki nem vágyik arra, hogy az ő osztálya szorgalomban, fegyelemben, tanulásban az első legyen. Nagy és magaslatos hivatás tanítónak lenni. 2800 gyerek hálája és bizalma legyőzhetetlen erő. Van-e szebb a gyermek őszinte szereteténél? Nincs! Erdemes érte gondolni.

És ha majd egyszer leszál az este Várpalotára, a munkából hazatérő édesapa elgyönyörködik gyermekének gömbölyű betűiben, amikor mosolyal az arcán azt mondja: „Pedig az édesanyja is dolgozik”... Rólatok is beszél.

A. M.

Levél Annus néninek

az ő hazájába

— Annus néni lelkem, maga semmit sem változott. — Így mondanák régi ismerősei Kéthly Annának, az ötösbizottság jelentése egyik sugalmazójának. Hazudott akkor is, amikor még a „régijó béke világban” itt élt Magyarországon és a Horthy rendőrség kegyes jóvoltából idővel mérve ámitgatta a fiatalokat. Beszélt egy olyan szocializmusról, amely egyszer majd egy langyos májusi hajnalon bekopog a munkások ablakán. — Itt vagyok, fogadjatok szeretettel. — Azt mindig kínosan elhallgatta, hogy a szocialista gondolat szembe találja magát a fasizmus bőröncével. De az olyan enyhe nézetek, mint a magáé Annus nénié, könnyen megfértek egy gyékényen Horthyék politikájával. Nem akarom a szeméretet, csak úgy mondom, hogy a Peyer-féle munkásáruláshoz van egy kis köze Magának is. De, hát miért ne legyen? Nem csinálták azt Maguk ingyen! És, hogy a szocializmus úgy mennyire fontos Magának, arra legyen példa az a keserves erőlködés, amit 1946-ban tett a Marshall-segély elfogadásának keresztül hajszolására. Már akkor is látszott, hogy Maga úgy imádja a nyugati imperializmust, mint a mohamedánok a Kába követét.

Magának a magyar munkásosztály ügye olyan közel van a szívéhez, mint Makó Jeruzsálemhez, vagy talán még ennél is meszezebb. Mert, mi még jól emléksznék, hogy a munkásosztály ügyét hangoztatva, az októberi ellenforradalom napjaiban Maga is fölállt a pódiumra, hogy maradjék erejével megszervezze a Szociáldemokrata Pártot, amolyan régi Peyer-Kéthly féle módon. Szóval, már igazán nem lehetett várni egyebet, mint azt, hogy Maga is beállt Andersen bácsi mesemondói közé, és hazug meséjével el akarja altatni a világ közvéleményét. Elterelni az emberek figyelmét a gyarmati kegyetlenkedésekről. Szeretnék egy igen fontos dolgot öreg emlékezetébe visszaidézni. Maga olyan fasiszta rendszer bevezetését támogatta, amelyik oldalba rúgja még a Szociáldemokrata Pártot is, ha az vakkant egyet. Ha nem hiszi, bebizonyítom.

Emlékezzen csak a T. Ház 1942 június 23-i ülésére, amikor a Király Bélák, és Kóvágó Józsefek, tehát a maga Júdás társainak a pártja, Lill János felszólalásában követelte a Szociáldemokrata Párt betiltását. Hallgassa csak a Maga kebelbarátjának szavait: „Vajon mikor látja a kormány elérkezettnek az időt arra, hogy a Szociáldemokrata Pártot feloszlassa?” Igen. Ezt írta a Magyarországi 1942. június 24-i száma.

No, látja Annus néni, az a rendszer, amelyiknek maga is szülőanyjává akart válni, hamarosan megölte volna saját édesanyját. Tehát ne higye és másokkal se akarja elhitetni, hogy az Andersen-féle demokrácia, valami nagyszerű dolog. Akármennyire tagadja, fasizmus volt ez a gyökerű. Még ha fáj a fülnek, akkor is elmondom, milyen jövő várt volna a Kéthly-féle Szociáldemokrata Pártira. És a nyugat sugallta demokráciára. Erről így beszél világosan, félreérthetetlenül a magyar forradalmi munkás-paraszti kormány nyilatkozata az ENSZ különbizottságának jelentésével kapcsolatban.

„A fegyveres felkelés ellenforradalmi, fasiszta jellegű demokráciája ki és bizonyítja az is, hogy október 23-a és november 4-e között újra megalakultak a második világháború után betiltott fasiszta pártok. 17 reakciós fasiszta párt alakította meg országos központját és kezdte meg működését, közöttük Horthy hírhedt kormányzó pártja, a Magyar Élet Pártja, a Fajvédő Keresztény Magyar Párt, stb. Az ország különböző helyein jóval nagyobb számban alakultak különböző néven fasiszta pártok. Komárom megyében, Szomód és Tát községekben, Győr megyében Téten stb. szervekedett a nemzetközi közvélemény előtt ismert náci párt, a Nyilaskeresztes Párt...”

Hát ilyen ügyet szolgál most kedves Annus néni. Ez magának való. Az ilyen elaggott politikai lovakog úgy is oda kerülnek, ahova valók, a történelem szemétdombjára.

A. M.

Válaszolnak az illetékesek

Az ahydráló ügyében

Az ahydráló üzem melletti portalanító berendezés ügy, ahogy tervezve és kivitelezve volt, nem felelt meg a kívánt követelményeknek. Azonban a korábbi üzemvezetés és kérdés tekintetében ezen tény megállapításánál tovább nem jutott.

A meglévő berendezés átalakítási munkákat kell végezni, kijavítva a gyártási hibákat is. E munkákat üzemidő alatt végezni nem lehet, mert a munkák nagyobb része hegesztés, ami kellő óvatosságot igényel, miután egy-

két szikra bejutása a szerkezetbe, üzemidő alatt robbanást idézhet elő.

A munkák végzésének nagy része elkészült, így a kísérleti beindulásra október 6-án sor kerül. Reméljük a hozzáfűzött reményeket a portalanító berendezés be fogja váltani, s hogy az eddig naponta mintegy két vagon levegőbe menő szén nem lesz tovább bosszúságára a lakosságnak, hanem hasznosítandó a gazdaság számára.

Az üzemi hangoshíradóval kapcsolatban

Az üzem területén beépített hangoshíradó a dolgozók többségének a kívánságára lett megépítve.

Hogy miért két órakor szünetet, ezt megmagyarázzuk azzal a ténnyel, hogy a dolgozók két óra után kezdenek hazajárni, ami kb. háromnegyed háromig tart.

A bányászati vezetők ez után is felkérjük, hogy ha valamit akarnak közölni, vagy jutalomújsort küldeni a jól dolgozó bányászoknak, úgy forduljanak hozzánk igényükkel.

Az ebédidő a tati zene-oligálatásra vonatkozóan csak annyit: reggel 8 órától fél 9 óráig van az étkezési szünet a műhelyekben. Aki zenét szeretne, az ott is játszhat, ebben az időben tegye meg, mert a dolgozók többsége ebben az időben étkezik.

Palkó Lajos üzemvezető.

A piacról

A városi tanács végrehajtó bizottsága a 3 éves terv keretében kívánja az új piacot tovább korszerűsíteni, építeni, amikor a murvás helyet betonozást nyerne. Tény az, hogy a piactér jelenlegi megoldása nem tökéletes a tisztaság szempontjából, ezért felhívtuk a

Községgazdálkodási Vállalat figyelmét, hogy az eddigieknél jobban takarításra és a szemetet, hulladékot. Sajnos gyümölcssezon idején maguk az árusok sem iparkodnak maguk körül tisztaságot tartani.

A tizenharmadik havi keresetért

Nincs most panasz az inotai November 7 Erőműben a szénre. Van belőle annyi, hogy talán még soha nem volt így tele a széntér. Nincs semmi akadály a villamosenergia termelésnek.

— Az erőmű nappali terhelése már korábban elérte a múlt évi szintet, de az éjszakai terhelés csak az utóbbi időben — magyarázza Pintér Gyula elvtárs, az igazgató. Azután azt is megtudjuk, hogy a múlt havi villamosenergia fejlesztési tervet 113,3 százalékra teljesítették és 5 millió kilowattórával többet termeltek, mint a múlt év augusztusában.

— Mi úgy termelünk, ahogy kérik, igénylik az energiát. A második negyedévben bizony hiányzott az igény, emiatt nem tudtuk a tervet teljesíteni, pedig az csak kárt jelent az üzemnek. — mondják. Ezután a gazdaságosságra terelődik a szó. Ez az, ami az embereket a legjobban foglalkoztatja, hisz azon múlik a nyereségre-szesedés.

A táblázatot nézegetjük. A múlt évben 15,81 fillér volt egy kilowattóra villamosenergia önköltsége. Januárban 27,4, februárban 20,45 fillér, de márciusban már 17,4 fillérre szorították le. Áprilisban a szén új, magasabb elszámolási árat kapott. Ismét elugrott 19,22 fillérre a fajlagos önköltség. Májusban és júniusban ismét csökkent valamennyit, de, mivel a tervet nem teljesítették, magasabb volt, mint lehetett volna. Júliusban már 17,34 augusztusban pedig 16,30 fillérért állítottak elő egy kilowattóra energiát a tervezett 20,11 fillér helyett.

Ebben az évben 7 millió forint nyereséget terveznek a November 7 Erőműnél. Ebből eddig már 5 millió forint megvan, amiből 2 millió a múlt havi eredmény.

Most azért folyik a harc, hogy a harmadik negyedévben 200 millió kilowattórát tudjanak termelni. Ennyit egyébként még soha nem termelt az erőmű negyedév alatt. Hogy meg lesz, arra az a biztosíték, hogy már az elmúlt két hónapban 136 milliót termeltek és hétfőtől kezdve ismét 120 Megawattot „visznek”. Ebből lesz majd a nyereségre-szesedés.

Ne gondolja azonban senki, hogy csupán a termelés az, amivel a nyereséget növelni akarják. Más is tesznek. Nemrég az önköltséget felosztották az üzemszekre. Ezzel az intézkedéssel szinte önálló elszámolási egységeket alakítottak ki. A széntér, a kazánosztály, a turbinárszleg, a vizlágyító, villamosrészleg és a szállítási osztály külön-külön tudja, hogy mennyivel gazdálkodhat, mennyiből kell kijönnie. Természetes, így könnyebb az ellenőrzés is.

Az anyagosztály is kapott feladatot, mert nagyon sok az elfekvő anyag. Azt kell „felkutatni” és lehetőleg értékesíteni.

Eddig már több mint egymillió forint értékű „inkurrens” árut ajánlottak fel értékesítésre.

Az eddigi eredményeket alapul véve, már számítgatni tudnak. Ha a termelési színvonalat tartani tudják és az önköltség fokozatosan csökken, akkor bizonyára meg lesz majd a tizenharmadik havi kereset is év végén.

A KISZ élet hírei

Az Ernő-bánya 38-as elővájási munkahelyén dolgozik hatodmagával Krajcár István vajúr. Még csak 2 éve vajúr, de váltótársait, Szabó Jánost és Szili Györgyöt ő nevelte vajúrrá. Volt a csapatban olyan is, akinél bizony nehezen ment a munka és csak nehezen tudták elérni a 110-120 százalékat. Most Krajcár elvtárs javaslatára összeválogatták a tisztán fiatalokból álló csapatot és a tervezett 8 csillós teljesítménnyel szemben 16-18 csillós szentet adt ki egy-egy szak.

A csapatvezető sokat törődik a munkahelyi váltással, mert így tapasztalatát átadhatja váltótársainak. A kiváló termelő munka mellett nem téveszt szem elől azt sem, hogy KISZ bizalmi. Füstvérárs idején a közbizalmi munkahelyek fiataljait felkeresi és beszélget velük a KISZ feladatairól, hogy ezzel is erősítse a munkában és az ifjúsági szervezetben a fiatalok helytállását.

A Vendéglátóipari Vállalat KISZ-szervezete elhatározta, hogy a közeljövőben társasutazást tesznek Budapestre és meglátogatják a Párizsi Jégrevüt.

Az Inotai Alumíniumkohó fiataljait is bevonták a pártoktatásba. Az Időszerű Kérdések tanfolyamán a KISZ-tagságnak mintegy 20 százaléka vesz részt.

Az Ernő-bánya KISZ-szervezete úgy határozott, hogy október első felében 30 KISZ fiatalal Budapestre mennek színházlátogatásra.

Október 23-án Pápán tartják meg a megye export-brigádjának tanácskozását. Az Inotai Alumíniumkohó és a Péti Nitrogénművekben dolgozó export-brigádok fiataljai is képviseltetik magukat a tanácskozáson.

an

höz továbbítja az hamarosan sort skötésre is. Per- is is, amit kísér- csak azután tud- gazdasági érté- venni az újítási

oltásokról

áncsics u., Zichy ber 24-én. 53/E. ép., Szt. I., XII. ép., Kál- ás u., Petőfi u., ber 25-én. ak, Fanny telep, IV., V., VI. épü- yari u., Marx u., lep. ber 26-án: emeletes épüle- pületek, Loncsos kőczi telep, Régi u., Szabó telep. területében 1957 t-én délután 3-5 tvg a védőoltá- ben. letében (Inotán) u., 24-én délelőtt bbá délután 3-5 vrosi rendelőben ber 23-án és rendelőben dél-

rosi Tanács

ajtó Bizottsága. verőszámai: 67, 71

ban

t figyelembe- egy fiatal- intézet részé- t elintézésre ület megkap- tójétől, majd ezetőkkel és a végrehaj- ben az eset- lől beszélünk, i vita tárgyát etők részéről olthatjuk pé- nács részéről es foglalkozá- nek részlette- nevelőtanára vezető tehát tt tervezetet tól, amely a tartalmazza. kultúrmunka, tálások, szak- kultúr- it, valamint ök tevékeny- etők soraiból zik a nevelő- ása mellett. rrepetálás. A kkal a neve- a kollégiu- a diákönkor- önzetlenül, em kímélve, zzat, ha jól or kettős ne- ; megbecsü- ink részéről más iránt. s l előljárók dszer ilyen ak alapjait a magasabb nek. i László r, Várpalota